

Δεύτερο κύμα της πανδημίας θα υπάρξει οπωσδήποτε

Συντάχθηκε από τον/την City Voice Team
Τρίτη, 02 Ιουνίου 2020 09:33

«Το ερώτημα δεν είναι εάν αλλά πότε», τονίζουν οι ειδικοί γιατροί σχετικά με την έλευση ενός δεύτερου κύματος COVID-19 στη χώρα μας, προειδοποιώντας ότι ακόμα και τώρα αρκούν λίγοι υπερμεταδότες για να ανατραπεί η εικόνα.

Το σενάριο που προκρίνουν είναι να ζήσουμε ένα δεύτερο επιδημικό κύμα το φθινόπωρο, με δεδομένο ότι ο ιός παραμένει στην κοινότητα και η πλειονότητα των πολιτών δεν έχει αναπτύξει ανοσία, και δεν αποκλείουν τον κίνδυνο εισαγόμενων κρουσμάτων το καλοκαίρι, μέσω της έλευσης τουριστών. Σε κάθε περίπτωση τονίζουν την ανάγκη να συνεχίσουν οι

Δεύτερο κύμα της πανδημίας θα υπάρξει οπωσδήποτε

Συντάχθηκε απο τον/την City Voice Team
Τρίτη, 02 Ιουνίου 2020 09:33

πολίτες να τηρούν τα μέτρα προστασίας, να μην καμφθούν από τη σωρευμένη κόπωση των μέτρων της προηγούμενης περιόδου και να μην ξεγελαστούν από την καλή πορεία της χώρας μας. Οπως τονίζουν, «όταν η πρόληψη είναι επιτυχής, η απειλή φαντάζει μακρινή, το πρόβλημα ξεθωριάζει και οι προφυλάξεις χαλαρώνουν».

Τρεις καθηγητές της Ιατρικής και μέλη της Επιτροπής Εμπειρογνομώνων του υπουργείου Υγείας, οι κ.κ. Παγώνα Λάγιου, Νικόλαος Σύψας και Θεοκλής Ζαούτης απαντούν στην «Κ» σε τρεις ερωτήσεις για το κοντινό μέλλον μας σε σχέση με τον κορωνοϊό και συγκεκριμένα:

1 Μπορούμε να πούμε ότι το πρώτο κύμα της επιδημίας τελείωσε για τη χώρα μας. Να περιμένουμε ένα δεύτερο κύμα; Τι μας δείχνει η εμπειρία από προηγούμενες πανδημίες και τι παρατηρείται σε άλλες χώρες;

2 Πότε αναμένεται, εφόσον έρθει, το δεύτερο επιδημικό κύμα; Υπάρχει πιθανότητα να το δούμε και εντός του καλοκαιριού από εισαγόμενα κρούσματα;

3 Τι πιστεύετε ότι πρέπει να προσέχουμε και πώς πρέπει να προετοιμαστούμε για το ενδεχόμενο αυτό;

Θεοκλής Ζαούτης*

Το καλό και το κακό σενάριο του φθινοπώρου

1 Τα επιδημιολογικά δεδομένα στην Ελλάδα υποστηρίζουν ότι το πρώτο κύμα της πανδημίας είναι υπό έλεγχο, πιθανότατα τελείωσε. Ωστόσο, πολλοί επιδημιολόγοι, εκτιμούν ότι θα υπάρξει και δεύτερο κύμα. Καθώς δεν υπήρχε ήδη φυσική ανοσία στον ιό στον πληθυσμό, χρειάζεται να αναπτύξει ανοσία έως και το 70% του πληθυσμού για να σταματήσει η εξάπλωση της COVID-19. Αυτό σημαίνει ότι η πανδημία μπορεί να διαρκέσει 18 έως 24 μήνες και ύστερα, η νόσος να γίνει ενδημική. Το «κακό» σενάριο, που αφορά ένα πιο φονικό «επιδημικό κύμα» το φθινόπωρο και τον χειμώνα, βασίζεται στην εμπειρία από την ισπανική γρίπη, πριν από έναν αιώνα. Παρότι αρχικά ξεκίνησε με ένα μικρό κύμα στις αρχές του 1918, ακολούθησε μια κορύφωση την άνοιξη του ίδιου έτους και ύστερα ένα τρίτο

Δεύτερο κύμα της πανδημίας θα υπάρξει οπωσδήποτε

Συντάχθηκε απο τον/την City Voice Team
Τρίτη, 02 Ιουνίου 2020 09:33

μεγάλο κύμα, στις αρχές του 1919. Υπάρχουν κι άλλα σενάρια όπως το να δούμε μία σειρά από μικρότερα κύματα εντός του 2021 ή ακόμη και το σενάριο της αργής αλλά σταθερής ισοπέδωσης της μετάδοσης του ιού, κάτι που δεν έχουμε ξαναδεί σε προηγούμενες πανδημίες.

2 Ερευνες έχουν δείξει ότι οι υψηλές θερμοκρασίες μειώνουν τη μετάδοση του ιού, αλλά όχι περισσότερο από 20%. Ελπίζουμε πως με περιορισμένη (έως ένα βαθμό) εξάπλωση της νόσου το καλοκαίρι, θα πάρουμε μία ανάσα από την πανδημία, αλλά οφείλουμε να είμαστε έτοιμοι για ένα φθινόπωρο που θα μοιάζει πολύ με την άνοιξη που μόλις περάσαμε. Σύμφωνα με το σύνηθες μοντέλο των κορωνοϊών, το πιθανότερο είναι η μετάδοση να κλιμακωθεί έως τον Νοέμβριο και τα κρούσματα τον Δεκέμβριο. Φυσικά, και παρότι αυτή τη στιγμή ο ιός δεν «κυκλοφορεί» ιδιαίτερα στην Ελλάδα, δεν πρέπει να αποκλείσουμε τον κίνδυνο εισόδου κρουσμάτων από το εξωτερικό, καθώς επαναλειτουργεί ο τουρισμός στη χώρα μας.

3 Κατ' αρχάς πρέπει να συνεχίσουμε να εφαρμόζουμε και να βελτιώνουμε όλες τις τεχνικές που μάθαμε κατά τη διάρκεια του πρώτου κύματος: σχολαστική υγιεινή των χεριών, μένουμε στο σπίτι αν έχουμε συμπτώματα και κρατάμε τα παιδιά μας στο σπίτι όταν είναι άρρωστα, βήχουμε και φτερνιζόμαστε στον αγκώνα μας, αποφεύγουμε να αγγίζουμε τη μύτη, το στόμα και τα μάτια μας. Πιστεύω ότι αυτές οι βασικές αρχές μπορούν να κάνουν μεγάλη διαφορά στον περιορισμό μελλοντικών κυμάτων της πανδημίας. Προκειμένου να πετύχουμε και πάλι τον έλεγχο της εξάπλωσης του ιού ίσως χρειαστεί να επιστρέψουμε σε μέτρα τα οποία απέδωσαν την άνοιξη. Η συσσωρευμένη κόπωση από τα μέτρα της προηγούμενης περιόδου μπορεί να μας δυσκολέψει, όμως θα είναι απαραίτητα προκειμένου να προστατεύσουμε το σύστημα υγείας και να κρατήσουμε τον αριθμό των κρουσμάτων υπό έλεγχο ώστε να σωθούν όσο το δυνατόν περισσότερες ζωές. Εξάλλου, αυτή τη φορά, τα μέτρα ίσως είναι πιο στοχευμένα, π.χ., όχι γενικευμένο lockdown, και ευρεία χρήση ατομικών μέτρων προστασίας και μαζικών τεστ στον πληθυσμό.

* Ο κ. Θεοκλής Ζαούτης είναι καθηγητής Παιδιατρικής και Επιδημιολογίας στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου της Πενσιλβάνια, ΗΠΑ.

Παγώνα Δ. Λάγιου*

Καθοριστική η διαχείριση του τουρισμού

Δεύτερο κύμα της πανδημίας θα υπάρξει οπωσδήποτε

Συντάχθηκε απο τον/την City Voice Team
Τρίτη, 02 Ιουνίου 2020 09:33

1 Μπορούμε να πούμε πως αυτή τη στιγμή βλέπουμε την «ουρά» του πρώτου επιδημικού κύματος στη χώρα μας. Ιδανικά δύο εβδομάδες με μηδενικό αριθμό κρουσμάτων θα έδιναν μεγαλύτερο βαθμό ασφάλειας. Σε κάθε περίπτωση, όμως, αρκούν λίγοι υπερμεταδότες με δυνατότητα επαφών με επίνοσα άτομα για να αλλάξει η εικόνα, ακόμη και τώρα. Επιπλέον, ερχόμαστε αντιμέτωποι με το διαχρονικό πρόβλημα της προληπτικής ιατρικής: όταν η πρόληψη είναι επιτυχής, η απειλή φαντάζει μακρινή, το πρόβλημα ξεθωριάζει στη συνείδηση των ανθρώπων και οι προφυλάξεις τους χαλαρώνουν.

Οπότε, δεν θα βιαζόμουν ακόμη να πω ότι έχουμε οριστικά τελειώσει με το πρώτο επιδημικό κύμα, αν και αναμφισβήτητα οφείλουμε να πιστώσουμε στον ελληνικό λαό την επιτυχή μέχρι σήμερα αντιμετώπιση ενός μείζονος θέματος δημόσιας υγείας. Οσον αφορά ένα δεύτερο κύμα της επιδημίας, ναι, είναι πιθανό.

2 Το πότε αναμένεται το δεύτερο κύμα, είναι η ερώτηση του ενός εκατομμυρίου. Αν και δεν είμαστε βέβαιοι ότι ο συγκεκριμένος ιός εξασθενεί με την άνοδο της θερμοκρασίας, το σενάριο ενός δεύτερου κύματος το φθινόπωρο προκρίνεται από πολλούς στην επιστημονική κοινότητα και η πιθανότητα να βρεθούμε αντιμέτωποι συγχρόνως με επιδημία γρίπης και COVID-19 είναι κάτι που λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στον προγραμματισμό των υπηρεσιών υγείας. Και βέβαια, πριν φτάσουμε στο φθινόπωρο, γνωρίζουμε πως ο τουρισμός, με όλα τα καλά που συνεπάγεται, είναι πολύ πιθανό να φέρει και εισαγόμενα κρούσματα. Το ζητούμενο είναι η διαχείριση των κρουσμάτων αυτών να ελαχιστοποιήσει τις πιθανότητες να αποτελέσουν πυρήνες αναζωπύρωσης.

3 Σε επίπεδο αρμοδίων, οι προσπάθειες είναι πολυδιάστατες και αφορούν την οργάνωση των τοπικών δομών υγείας και των δυνατοτήτων διακομιδής, σε πρωτόκολλα ελαχιστοποίησης κινδύνου για όλες τις υπηρεσίες που συνδέονται με τον τουρισμό, αλλά και σε επιλεκτικό εργαστηριακό έλεγχο και σε καταγραφή δεδομένων των επισκεπτών ώστε πιθανά κρούσματα να απομονώνονται άμεσα. Σε επίπεδο πληθυσμού, για άλλη μία φορά θα υπενθυμίσω τα βασικά: μη συγχρωτίζεστε, τηρείτε αποστάσεις, πλένετε συχνά τα χέρια σας– τόσο απλά, αλλά και τόσο σημαντικά.

* Η κ. Παγώνα Δ. Λάγιου είναι καθηγήτρια Υγιεινής - Επιδημιολογίας και διευθύντρια Εργαστηρίου Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Ιατρικής Στατιστικής στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ, πρόεδρος καθηγήτρια Επιδημιολογίας του Πανεπιστημίου Harvard των ΗΠΑ.

Δεύτερο κύμα της πανδημίας θα υπάρξει οπωσδήποτε

Συντάχθηκε απο τον/την City Voice Team
Τρίτη, 02 Ιουνίου 2020 09:33

Νικόλαος Σύψας*

Θα είμαστε καλύτερα προετοιμασμένοι

1 Παρά τη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων και την επιστροφή της κανονικότητας, ο Παγκόσμιος Οργανισμός Υγείας προειδοποίησε για ένα πιθανό δεύτερο κύμα της επιδημίας το φθινόπωρο, ή και νωρίτερα το καλοκαίρι. Ηδη, η εμπειρία από παλαιότερες πανδημίες δείχνει ότι ένα δεύτερο κύμα είναι το συνηθέστερο σενάριο, ιδιαίτερα δε αν λάβουμε υπόψη μας ότι το δεύτερο κύμα της ισπανικής γρίπης στις αρχές του προηγούμενου αιώνα προξένησε περισσότερους θανάτους από το πρώτο. Οι αιτίες ενός δεύτερου κύματος είναι ότι ο ιός παραμένει στην κοινότητα, η πλειονότητα των ανθρώπων δεν έχει αναπτύξει ανοσία, η ανοσία όταν υπάρχει δεν διαρκεί για πάντα και ενδεχομένως ο ιός αλλάζει μέσω μεταλλάξεων και γίνεται περισσότερο μεταδοτικός. Επομένως, παρά την αβεβαιότητα, το ερώτημα δεν είναι αν θα έχουμε δεύτερο κύμα, αλλά πότε. Ηδη το νησί Χοκάιντο στην Ιαπωνία αναγκάστηκε να επαναφέρει την απαγόρευση κυκλοφορίας λόγω δεύτερου κύματος, ενώ επανάκαμψη της επιδημίας παρατηρήθηκε σε χώρες όπως η Σιγκαπούρη και ο Λίβανος.

2 Το πότε θα έρθει ένα δεύτερο κύμα εξαρτάται από το πώς συμπεριφέρονται οι πολίτες μιας χώρας, αν τηρούνται τα μέτρα, αν ελέγχονται οι κλειστές δομές και οι εστίες υπερμετάδοσης και εάν ο τουρισμός γίνεται σύμφωνα με τους υγειονομικούς κανόνες. Τα εισαγόμενα κρούσματα αποτελούν πηγή ανησυχίας για το καλοκαίρι όπως έδειξε η εμπειρία από χώρες όπως η Κίνα. Κλιματολογικοί παράγοντες παίζουν επίσης σημαντικό ρόλο, γιατί οι υψηλές θερμοκρασίες δεν ευνοούν τη μετάδοση, ενώ αντίθετα το ψυχρό κλίμα ευνοεί τον συγχρωτισμό σε κλειστούς χώρους, το κλείσιμο των παραθύρων και επομένως τη μετάδοση. Πάντως, το πιθανότερο είναι να δούμε το δεύτερο κύμα το επόμενο φθινόπωρο.

3 Το δεύτερο κύμα δεν προβλέπεται να είναι μεγαλύτερο από το πρώτο, γιατί δεν θα αιφνιδιαστούμε, θα το αναγνωρίσουμε έγκαιρα, θα υπάρχει σύστημα έγκαιρης ανίχνευσης και απομόνωσης των κρουσμάτων και ιχνηλάτησης των επαφών, θα υπάρχει διαθέσιμο φάρμακο, το σύστημα υγείας θα είναι περισσότερο έτοιμο και οι πολίτες θα είναι εκπαιδευμένοι στο να τηρούν τα μέτρα προστασίας. Επομένως, δεν είναι πιθανόν να δούμε αυστηρά μέτρα απομόνωσης, όπως η πλήρης απαγόρευση της κυκλοφορίας. Είναι επίσης πιθανόν το δεύτερο κύμα να μην αφορά όλη τη χώρα αλλά συγκεκριμένες γεωγραφικές περιοχές. Σε κάθε περίπτωση, η αναμενόμενη έλευση ενός αποτελεσματικού και ασφαλούς εμβολίου το επόμενο καλοκαίρι θα σημάνει και το τέλος της πανδημίας.

Δεύτερο κύμα της πανδημίας θα υπάρξει οπωσδήποτε

Συντάχθηκε απο τον/την City Voice Team
Τρίτη, 02 Ιουνίου 2020 09:33

* Ο κ. Νικόλαος Σύψας είναι καθηγητής Παθολογικής Φυσιολογίας Λοιμώξεων του ΕΚΠΑ.

PENNY ΜΠΟΥΛΟΥΤΖΑ-kathimerini.gr